

Een bolletje vaart op de Deense wateren

*Met „De Vrouw Lucia”
naar Kopenhagen*

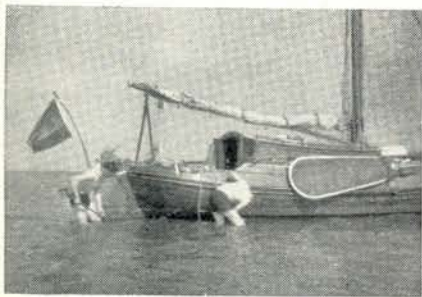
„De Vrouw Lucia”, drooggevallen op het Friese Wad bij Holwerd

Sedert 1930 bezit ik hetzelfde schip, een Vollenhovense Bol van ruim 8 bij 3 meter, met een diepgang zonder zwaard van 85 cm. Het scheepje is als jacht gebouwd aan de Ronduite en ik heb er mee gevaren op de Loosdrechtse plassen, de Zuiderzee, in Friesland en de Wadden. Ik heb er steeds meer vertrouwen in gekregen en ben er steeds meer van gaan houden. Lang had ik een wens: er eens mee naar Denemarken te gaan, om daar met eigen schip te zwerven tussen al die eilanden. Telkens als ik vloog naar of van Kopenhagen en het helder genoeg was om te zien, had ik neergekeken naar dat prachtige vaarwater en telkens werd die wens versterkt. In de zomer van 1954 deed zich dan de gelegenheid voor die wens ten uitvoer te brengen. Vaak is het zo, dat wanneer een langgekoesterde wens in vervulling gaat, het toch niet zo is als men zich had voorgesteld, er is een zekere teleurstelling, dat het toch niet zo was als men zich had gedacht. En als het voorbij is, is er een zekere leegte. Het tegendeel is waar geweest: het water en de kusten zijn daar zo mooi, dat ik er graag weer heen zou willen om verder te ontdekken en te genieten en de herinnering aan de gemaakte tocht is rijk.

Op Vrijdag 30 Juli om drie uur 's middags gaan we gevierden aan boord. Het schip is in de puntjes in orde. Navigatiemiddelen, een groot stel kaarten, reddingsboeien, proviand, kleren, kortom alles wat er voor een lange tocht nodig is, is de dagen tevoren aan boord gebracht. We moeten nog even langs de kraan om de watertank te vullen en dan kunnen we vertrekken.

De hele maand Juli is het treurig gesteld geweest met het weer, maar nu ziet het er uit of het beter wil worden. Toch blaast de westenwind van de laatste en zoveelste depressie nog heel behoorlijk, gelukkig

Waterlijn-schrobber op het Hornhuizerwad.

van de goede kant. Dat merken we gauw genoeg, want met bakstagwind gaat het recht toe recht aan op Enkhuizen aan, het Krabbersgat door en in de schemer tussen een hele vissersvloot door langs het licht van de Ven, langs Stavoren naar Kornwerderzand. Het laatste uur waait het hard. De rood-groene lamp op de steven waait een paar maal uit, maar dat verhelpen we en om half een meren we voor de eerste nacht langs de kade binnen de sluisen.

Zaterdag 31 Juli loopt de vloed 's morgens door de Boontjes. We zijn bijtijds aan dek om er van te profiteren, schutten en zijn spoedig voor wind en tij in Harlingen. Hier klaren we uit. De douane vindt ons niets interessant, de marechaussee kijkt even de passen in en dan zijn we weer buiten om met hoog water over de Abt te varen. Dat lukt en in het Vaarwater van de Zwarte Haan krijgen we de eb mee, in het Dantzig tegen, het water valt en in de namiddag lopen we vast dwars van de aanlegsteiger van Holwerd op een mosselbankje van het Friese Wad. We brengen de dreg uit voor wanneer het water opkomt en blijven daar liggen voor de nacht.

Na de nacht komt de morgen, een fijne, stille, grijze morgen. In het zuiden de Friese wal met de boerderijen en kerktorens boven de dijk uit en in het noorden de lange kust van Ameland met de duinen. Als er na het ontbijt genoeg water is gaan we door, langs de steekbakens, takken en bezems, de kronkelende geul naar Pesensrede. Na een puffje uit het N.W. wordt het stil en de motor moet ons tegen de eb ophelpen tot we in de Groninger Balg ons even vergissen met de bakens. We lopen vast vlak naast de geul op een hoekje van de bank. Erg is het niet, want anders was het iets verder gebeurd op het wantij. Het is mooi hard zand, waar we zitten en we gaan gauw zwemmen en na de verwarmende thee het wad op om mosselen te zoeken voor ons avondmaal. Zo lekker en vers kun je ze bij Prunier niet krijgen.

's Avonds tegen donker zijn we weer vlot en we gaan voor anker in de geul. We brengen weer een nacht door in de eenzaamheid en stilte van het Wad. Maandagmorgen 1 Augustus worden we wakker van het geplof van een garnalenvisser uit Zoutkamp en we merken, dat het hard is gaan waaien uit het westen. We zetten weinig zeil, want we zullen veel moeten gijpen in de kronkelende geulen van het Groninger wad. Zo gaat het hard voor de

wind naar de Eems, die we om 1 uur bereiken. De Westereems steken we over en we varen langs de Binnenrantsel naar de Oostereems, waar we de eb meekrijgen tot Memmertbalje. Het is prachtig weer geworden, maar het waait hard en zo stuiven we tegen de eb in ten zuiden van Juist langs. Het stroomt hard en het is de vraag of we over het wantij zullen komen. Het lukt net en met af en toe maar een halve voet water onder de kiel halen we het diepe water van de geul van Nordeich naar Norderney. Even hebben we de eb mee naar buiten, dan gaat het er weer tegenop naar de haven. We komen de hoek om, zien een Nederlandse vlag en daar ligt de botter „Houtrib”, ook uit Muideren. De opvarenden zijn spoedig aan boord voor de borrel en wij 's avonds bij hen voor de koffie en cognac.

Dinsdag 3 Augustus. Weer zon, wat zijn we een boffers! We gaan wat passagieren en 's middags wordt er geslapen en gezwommen. We zijn ten slotte met vakantie. De „Houtrib” is 's morgens al om de oost het Wad opgegaan. Intussen gaan we rekenen, wanneer we hier weg moeten. In ieder geval moeten we zorgen met laagwater voor de Elbe te zijn. Dat is morgen (Woensdagochtend) om ca 10 uur. Met de wind die er is en enige marge zullen we 's nachts om 1 uur uit Norderney moeten vertrekken, maar gedurende de middag draait de wind naar het noorden en het wordt veel stiller. Het is kennelijk uitgewaaid. Daarom besluiten we na het eten weg te gaan. Het is dan bijna stil water en in de schemer gaan we op de motor naar buiten. Snel valt de nacht en we zien de uiterton van

Gesleept in het Kieler Kanaal

het Dovetief knipogen in het noordoosten. Het wordt een prachtige nacht. De zee licht om de boeg, langs het zwaard en laat een lang lichtend spoor na achter het roer. Het wordt zo stil, dat we alleen maar drijven op het laatste van de eb. We zetten de motor aan en varen naar de uiterton om vandaar onze koers uit te zetten. In de voornacht is er telkens wat meer of minder wind, maar er zit al een tikje oost in en we kunnen maar net evenwijdig zeilen aan de „Straat”, zoals we de betonde geveegde mijnen-vrije geul noemen. Zo gaat de nacht om en als het tegen vieren licht wordt, is de zee een loden plaat gelijk zonder één rimpel. We schommelen en slingeren op de oude deining. Om 7 uur luisteren we naar het weerbericht in Nederland en daar is het maar huilen: onweers- en regenbuien en meer van dat zomerse weer van 1954. Om ons tij voor de Elbe niet te missen besluiten we maar tot de motor. Vele schepen passeren en lopen ons op, sommige komen eens van dichtbij kijken, wat die notedop daar eigenlijk moet en tracteren ons telkens op een hoge deining. We bereiken al spoedig het einde van de „straat” bij het Weser-lichtschip en zetten vandaar koers op Elbe I. Het wordt mooi weer en in de morgenuren komt er zowaar weer wat wind, maar echt zeilen wordt het pas na het lichtschip Elbe I, dat we om 12 uur dwars hebben. Dan krijgen we een mooie N.O.-wind en met een geweldige vloed onder ons stuiven we naar binnen. Langs de lichtschepen Elbe II en III en vele tonnen met een enorm druk scheepvaartverkeer komen we in de namiddag aan in de jachthaven van Cuxhaven. We meren geholpen door een voortreffelijke havenmeester en gaan 's avonds eten in de stad.

De volgende morgen 5 Augustus

besteden we aan benzine halen, motor doorsmeren en meer van die karweitjes, die nodig zijn na een traject. 's Middags loopt de vloed weer en kunnen we weg naar Brunsbüttelkoog. Het wordt een mooie middag kalm zeilen, de Elbe op. Er waait een oostenwind en dus is het kruisen met slagen zo ingericht, dat we het meeste profijt van de stroom hebben. Op het laatst van de middag is de wind op en gaan we op de motor de sluis van het Kieler Kanaal binnen. Na het schutten meren we in het aardige jachthaventje direct achter de sluis. Het is zaak een sleepje te pikken in het kanaal en dus sta ik de volgende morgen Vrijdag 6 Augustus al om 7 uur op de sluis en maak accoord met een kleine motorkolenboot, de „Ostetal”, die met cokes naar de Oostzee gaat. Voor 10 Mark zal hij ons naar Holtenuu meenemen. Hij moet alleen een uur aanleggen in Rendsburg, waartegen wij geen bezwaar hebben. Hij sleept ons op gekruiste lijnen en we hoeven dus niet te sturen en hebben een lui dagje en alle tijd het vriendelijke landschap te bekijken. Vooral na Rendsburg als het kanaal het oude bed van de Eider volgt met begroeide heuvels aan de kant, is het buitengewoon aardig. Na zes en een half uur varen zijn we in Holtenuu, maar het duurt eindeloos voor we in de sluis kunnen. Intussen is er een pikzwarte onweerslucht samengepakt en als we eindelijk in de sluis liggen, valt de regen in stromen, zodat het water in een water- val van de sluismuren loopt. Het ergste is voorbij als we gesluisd zijn en de laatste paar kilometer varen we op de motor naar de Olympiahaven te Kiel. We vinden weer een zeer behulpzame havenmeester, die ons over alles inlicht, wat we weten moeten. Na het eten gaan we het massale clubhuis bekijken en daar gaan we de volgende morgen ook lekker douchen. We hebben een week nu gevaren en vinden, dat we vlot zijn opgeschoten.

Zaterdag 7 Augustus. 's Nachts is er nog veel regen, maar 's morgens begint het alweer op te klaren. We nemen nog wat verse proviand in en een pakket accijns-vrije dranken en sigaretten en dan zeilen we voor een mooie zuidwester de Kieler Förde uit naar Labö. Daar komt

Vissen in de Grootte Belt

de douane langsij, we geven het paperas over en mogen ons St. Nicolaaspak open maken. Over stuurboord zien we het hoge Marine Denkmal uit de oorlog 1914-1918 en dan gaan we het noorden in langs de kust van Schleswig. Intussen gaat het weer harder waaien en uit de Eckenförder Bucht komen steile zeeztes dwarsin aanrollen. Voor en achter ons trekken buien langs, maar wij krijgen geen regen, alleen maar wind. We reven en zetten een kleine fok. Bij Schleimünde komen we onder de hoge wal en wordt het water rustig, vooral als om 4 uur de wind ineens wegvalt. We zeilen dan ongereefd met een grotere fok langs het lichtschip over de Flensburger Fjord en komen met een mooie avondzon aan bij Als. We hebben Denemarken bereikt. De Als Sund is maar heel smal en het eiland is met een brug met de vastewal verbonden. Voor de brug hysen we de N-vlag, de brug wipt open en er achter meren we aan de kade van het schilderachtig gelegen stadje Sønderborg.

Zondag 8 Augustus slapen we eerst eens uit en houden een rustige dag. 's Morgens doen we wat boodschappen in een scheepsproviandwinkel (die zijn daar Zondags open) en zeilen 's middags in wat druilerig weer de prachtige Als Sund af. De oevers zijn bebost met hier en daar een huis of een boerderij. Het is onze eerste kennismaking met het charmante Deense landschap, de heuvelachtige beboste oevers, die naar het water afdelen. Waar de Als Sund zich verbreedt in de Als Fjord gaan we voor anker en blijven er liggen voor de nacht.

Maandagmorgen is het weer mooi weer, maar nog bladstil. Met een klein beetje stroom drijven we heel langzaam naar het noorden, haast hebben we niet. Het water is ondiep en zo helder, dat je tot op de bodem alles ziet: planten, platvis, krabben en veel mooi gekleurde kwallen. Alleen op de spinnaker, die maar net vol wil staan, drijven we de Als Fjord uit naar de

★

Mosselen schoonmaken voor het avondmaal en de bemanning aan het ontbijt, in een „pensive mood”.

Kleine Belt, die we in de middag bereiken. Er komt iets wind en we krijgen de vuurtoren van Nordborg dwars. Dan, opeens, komt er een mooie oostenwind door. We zetten grootzeil, fok en kluiver en lopen het noorden in naar het eilandje Aarö. Prachtig helder blauw water, waar „De Vrouw Lucia” heerlijk in ligt. Uit de richting van Aarö komt ons een klein jachtje tegemoet, zo iets als een Draak, maar kleiner. In het minuscule vissershaventje, waarvan er in Denemarken legio zijn, meren we naast een visserman, die ons een lekker zootje tong, bot en schol aanbiedt.

Dinsdag 10 Augustus. De barometer is als een steen gevallen naar 742 en 's nachts heeft het hard geregend. Er waait een halve storm en we blijven rustig liggen. De hele dag loeit de wind door de vallen. Om vijf uur gaan we melk en brood halen.

Woensdag 11 Augustus. Het heeft 's nachts weer hard geregend, maar het waait minder en we gaan uit met onge-reefd grootzeil, fok en kluiver, maar onder weg begint het weer te waaien, we reven en minderen zeil, maar hard gaat het toch. Af en toe een gietbui, zodat de zee vlak regent en dan weer wind er achter aan. Over bakboord aan lij zien we de wal van Funen met enige hoge kapen. Om half twee lopen we het vaarwater in tussen Funen en het eilandje Lyö en dan begint het pas goed te waaien. We strijken het grootzeil en lopen op de kleine fok voor de storm weg in de richting van de Svendborg Sund. Het regent niet meer, maar waait des te harder. Een groot zwaar jacht komt ons dichtgereefd tegemoet. De Svendborg Sund is een grote trechter, die met een flauwe bocht naar het oosten

Rungsted aan de Sond

buigt. Naarmate het water nauwer wordt, worden de oevers hoger. Aan onze bakboord zijde zien we vele aardige buitenhuizen. We krijgen nu wat opper en zetten een puntje grootzeil erbij. Zo komen we in Svendborg. De jachthaven ligt vol en een vriendelijke Deen stapt op en wijst ons de weg naar de grote haven. De volgende dag gaan we per bus naar Odense, dat we bekijken, o.a. het huis van H. C. Andersen. We eten voortreffelijk in Det gamle Kro.

Vrijdag 13 Augustus. Een dag voor bijgelovige zeelui om extra op te passen, maar gebeurd is er niets. Het begint grijs, maar spoedig komt de zon door. Het is een prachtig vaarwater, met bossen en tuinen tot aan het water. Daartussen weer

Kirkehavn op Omö

aardige huizen. Niet zo gek om te wonen met je bootje voor de deur. Dan komen we weer in open water tussen Funen en Langeland, dat we met de spinnaker afzeilen. We zwemmen bij de noordpunt van Langeland en steken daarna de Grote Belt over naar Omö. We liggen die avond in het vissershaventje van Omö, Kirkehavn en maken na het eten een lange wandeling over het eiland. Het is er zeer landelijk. We komen langs een kerkje met een kerkhof er omheen, dat vol met bloemen staat en dat er, zoals we telkens zullen zien, heel verzorgd uitziet.

Zaterdag 14 Augustus is het mooi weer met een matte zon en nogal heilig. We zeilen tussen Omö en Agersö door tot we de kust van Saelland aanlopen en overstag moeten. We profiteren van de zon en halen alles aan dek om te luchten en bovenop dat alles slaapt het vrouwelijk deel van de bemanning als een roos. Het zicht blijft slecht. Tegen 4 uur in de middag is de wind helemaal op en met wat stroom, die er loopt drijven we in de richting van Fejö. We gaan al stekende met de slaggaard in de richting van het Staalddyb, maar zelfs voor „De Vrouw Lucia” is 60 cm te weinig. We varen op de motor wat naar het noorden om een paar bakentjes en zijn dan weer in diep water. We gaan tussen Fejö en Raagö door. In de vooravond valt er een lichte regen met een weinig goeds belovende zonsoudergang. Om beurten etend en sturend varen we in een doodstille grijze zee naar Bandholm.

Zondag 15 Augustus is een regendag van 's ochtends tot 's avonds. Een vriendelijke Deen komt ons halen met z'n auto, laat ons Laaland zien en ontfermt zich over ons voor de hele dag. Als hij ons 's avonds weer aan boord brengt, regent het nog altijd.

Maandag 16 Augustus. 's Morgens een bezoek aan Nyköping Falster en 's middags terug aan boord en op weg naar Stubbeköbing. Het is nu weer fris mooi weer met een N.W. wind. Met vol tuig en grote botterfok zeep het erdoor. Over verschillende droogten bereiken we de Storeström en gaan voor de wind met de spinnaker onder de imposante brug door, die Saelland met Falster verbindt. Het wordt een schitterende zonsoudergang.

Als het donker is, varen we op de perfecte geleidelichten het vaarwater af naar Stubbeköbing.

Dinsdag 17 Augustus. De barometer is stukken omhoog gegaan en het is vast weer. Om 11 uur komt Dr. Steensberg, directeur van de Landbouwschool te Naesgaard ons halen. We maken een mooie tocht over Falster en rijden door de prachtige bossen langs de oostkust. De bossen reiken tot het water en de weg ligt onder de bomen iets meer naar binnen, zodat we telkens tussen de zware stammen door de zee zien. Het mooiste komt als we de bossen uitkomen bij de landbouwschool en de helling afkijken naar de Grönsund. We worden hartelijk ontvangen in het stijlvolle 19e-eeuwse gebouw, bekijken na de lunch de erbij behorende boerderij en worden dan weer door Mevrouw Steensberg teruggebracht naar boord.

We vertrekken in stralende zonschijn en varen eerst hetzelfde vaarwater een eind terug. Het wordt hoe langer hoe stiller en 's avonds gaan we op de motor langs de prachtige kust van Saelland met dennenbossen en loofhout en tal van eilanden aan stuurboord. Later komt er weer wat wind en langzaam drijven we onder Kalvehavn Bro door, die Saelland met Moen verbindt tot Kalvehavn Havn, waar we de nacht doorbrengen.

Woensdag 18 Augustus is het 's morgens mooi weer. Met een Z.O.-wind gaat het tussen Saelland en de eilanden door de Bögestrom uit, een kronkelend goed betond vaarwater, wat ook wel nodig is, want ernaast is het heel ondiep. Het gaat bovendien harder waaien en dus is het goed uitkijken. Bij de uiterton zetten we koers op Stevns Klint, dat flauw te zien is. Over stuurboord zien we het steile klif van Moen. Stevns Klint met z'n hoge krijtmuur is imposant en de zee niet minder. We steken een rif in het grootzeil en het is grand sailing over de hoge golven, die helemaal van Riga komen aanrollen. Al spoedig zien we dan over s.b. de kust van Zweden, Skanör en later het vlakke Amager over b.b. We volgen de bakens van de geveegde geul en komen netjes uit bij Drogden, een reuze vuurtoren, die midden in zee staat en de ingang van het vaarwater naar Kopenhagen aangeeft.

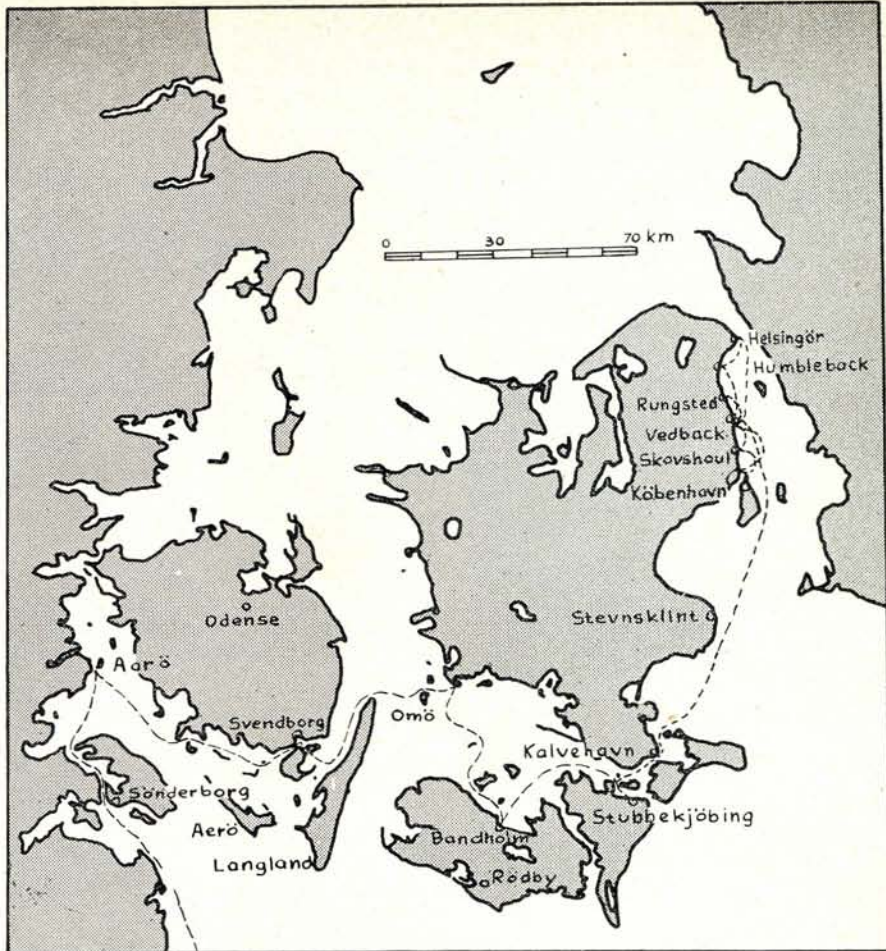
We merken daar wat een stroom we mee hebben, opgejaagd door de wind de nauwe Sont in tussen Amager en Saltholm, een plat eiland dwars van Kopenhagen. We passeren het vliegveld Kastrup en de stad Kopenhagen zelf en gaan uitkijken naar Skovshoved, de haven van de Koninklijke Deense Jachtclub. Het is intussen gaan regenen en hard gaan waaien. We zien een

haven met veel masten en gaan er heen. Door de kijker zien we met grote letters Hellerup staan, 'n stadsdeel van Kopenhagen en we denken dus nog verder te moeten. Achteraf bleek het, dat dat nu juist Skovshoved was en het bord met Hellerup een reclame voor ijs, maar als je nu met een dom Hollands hoofd ziet: Hellerup Is, dan denk je toch dat het Hellerup is! We lopen dus door naar een haventje, dat wat vooruit in zee steekt (en dat doet Skovshoved ook op de kaart), lopen binnen en horen dat het Vedbaek is en dat we te ver zijn. Het is vies weer geworden en we blijven er rustig liggen.

Donderdag 19 Augustus. Na de harde wind van gisteren is het 's morgens stil. Ik ga met een Deen, die naar Kopenhagen moet, mee tot Skovshoved om te zien of er post is voor ons, maar dat valt tegen. Daarna terug per bus, ontbijten en op weg naar Helsingör. Het is zonnig en en we bekijken op ons gemak de mooie kust, die men de Deense Riviera noemt. Bij Humlebaek meren we aan een steiger en trachten groeten over te brengen uit Nederland aan een ons overigens onbekende dame. Ze woont er wel, maar is niet thuis. Het grasveld met de zwerfden in het midden, ons opgegeven als herkenningspunt, was een uitstekend landmark. Je kon het niet missen. Intussen is er wind gekomen en we gaan door naar Helsingör. De ligging van het kasteel aan de Sond is uniek. We schieten de veerhaven binnen en rennen naar het kasteel, dat om 5 uur sluit. We bekijken het à l'américaine. Dan varen we het schip om naar de jacht- en vissershaven aan de noordkant van het kasteel en blijven daar liggen aan de voet van het machtige bouwwerk. De geest van Hamlet's vader heeft ons die nacht niet gestoord. Het noordelijkste punt van de tocht is nu bereikt.

Vrijdag 20 Augustus. Na een bezoek aan de stad Helsingör zelf, dat zeer de moeite waard is, want er staan mooie oude huizen, o.a. een oud klooster in rode baksteen, gaan we aan boord en naar het zuiden. Door de ter plaatse zeer smalle Sond loopt met deze zuidelijke wind een harde stroom om de noord en we vorderen maar heel langzaam, hoewel we een goede ruime wind hebben. Het voordeel is echter, dat we nog eens op ons gemak het mooie kasteel kunnen bekijken. Een mijnenveger van de Deense marine loopt ons achterop en gaat voor anker bij Humlebaek. We zeilen er vlak langs met het sein: P.Y.U.: „goede reis” in top, maar er wordt niet op gereageerd, hoewel we op ende op door de kijkers worden opgenomen. Na de middag wordt het stiller en de wind ruimt naar pal zuid, zodat we moeten gaan kruisen. Dan gaat het nog regenen ook. We slaan dan ook maar de motor aan en varen de laatste

mijlen naar Skovshoved, een grote haven vol grote en kleine jachten. We krijgen een plaats tussen twee enorme schepen, gemeerd voor op een boei en achter op de wal. Met alle winden van N.N.O. tot Z.Z.O. is de haven erg onrustig en we liggen de hele nacht te deinen.

Zaterdag 21 Augustus brengen we door in Kopenhagen.

Zondag 22 Augustus. We hebben een uitnodiging om naar Rungsted te komen en een autotocht over noord-Saelland te maken. Dus zeilen we 's morgens naar Rungsted, waar juist zeilwedstrijden worden gehouden in Draken en Volksboten. Na de wedstrijden komt alles naar de haven en het is er gezellig vol. De autotocht is prachtig. We rijden eerst langs de kust naar Helsingör en Hornhaek. Dan het land in naar Fredensborg, de zomerresidentie van de Koninklijke Familie, naar Hillerød, een enorm kasteel, nu museum en zo terug naar Rungsted, waar we de nacht blijven liggen. Het weer lokt ons niet voor een natte tocht terug naar Skovshoved.

Maandag 23 Augustus. Het wordt een

rauw tochtje. Behalve voor Svendborg hebben we de hele tocht niet zoveel wind gehad, maar het schip doet het prachtig in de zee op. In de haven van Skovshoved lopen grote rollers binnen en het liggen is er zeer onrustig. We gaan 's middags per bus naar Kopenhagen en eten tot besluit in Wivex.

Dinsdag 24 Augustus is voor mij de laatste dag. We gaan naar de stad en 's middags naar Kastrup. Vanuit de lucht zie ik nog net even het lichtschip Drogden en dan gaan we de wolken in tot Schiphol. De bemanning blijft achter met het schip. Ze varen het naar de jachthaven aan Langelinie en tuigen daar af. Vrijdags gaat het schip als deklust naar huis.

Maandag 30 Augustus. Precies een maand na ons vertrek uit Muiden komt „De Vrouw Lucia” in Amsterdam aan. Weer te water varen we op de motor naar de Oranjesluizen en tuigen daar weer op aan de remming. Het gaat voor de wind naar Muiden en dat is dan het einde van een onvergetelijke tocht.

Mr. W. H. DUDOK VAN HEEL.

„De Vrouw Lucia”, klaar om te worden opgehesen; aan boord van de „Notos” en in Amsterdam in de stroppen

